

Ny start – mere konsekvens, opfølgning og omsorg

En markant styrket indsats mod ungdomskriminalitet

1. En styrket kriminalpræventiv indsats

- Forbedring af mulighederne for tidlig identifikation af og målrettet indsats over for børn og unge med høj kriminalitetsrisiko.
- Hurtig underretning af de sociale myndigheder, når en elev udskrives af skolen eller henvises til et andet skoletilbud på grund af adfærdsproblemer.
- Forsøg med helhedsorienterede gadeplansindsatser ("hotspotindsatser") i belastede boligområder med megen kriminalitet.
- Alle unge, der er anbragt i Kriminalforsorgens institutioner, skal efter behov have tilbud om skolegang til og med 10. klasses niveau.
- Alle unge på sikrede institutioner og i Kriminalforsorgens institutioner screenes med henblik på at afdække psykiatriske problemer, så der hurtigere og mere effektivt kan sættes ind med relevant behandling.
- De instanser, der møder de kriminelle børn og unge, skal sikres de nødvendige kompetencer, herunder via adgang til den fornødne faglige ekspertbistand.
- Kriminalforsorgen knyttes formelt til SSP-samarbejdet, så det sikres, at Kriminalforsorgens erfaring og ekspertise med at håndtere unge lovovertrædere udnyttes i SSP-regi.
- Politiets pligt til at underrette de sociale myndigheder ved kriminalitet begået af unge under 18 år skærpes.
- Der iværksættes et forskningsprojekt for at belyse grundlaget for rekruttering af børn og unge til kriminelle bander. Formålet er at give et bedre grundlag for at gribe ind over for rekrutteringen til banderne.
- Unge indsatte i Kriminalforsorgen tilbydes en mentor, der kan være en positiv rollemodel og være med til at understøtte positive forandringer i den unges liv. En mentor kan f.eks. hjælpe den unge med at strukturere sin hverdag, komme i gang med en uddannelse eller et arbejde og at opbygge et netværk.
- Det sikres, at perioden, hvor kriminelle unge er varetægtsfængslet eller anbragt i varetægtsurrogat, anvendes effektivt til at undersøge og udrede den unges problemer og overveje relevante tiltag, f.eks. uddannelse. Unge misbrugere skal tilbydes et forbehandlingsprogram mod misbrug.
- Unge på sikrede afdelinger eller tilknyttede åbne afdelinger skal tilbydes efterprøvede kognitive behandlingsprogrammer, f.eks. programmer i vredeshåndtering. Endvidere styrkes mulighederne for at anvende kognitive behandlingsprogrammer som vilkår i forbindelse med betingede domme.
- Gennem en øget anvendelse af familierådslagning og netværksmøder skal der ske en målrettet inddragelse af barnets eller den unges familie og netværk i den forebyggende indsats .
- I Kriminalforsorgens ungeinstitutioner videreføres et projekt, som bl.a. sætter fokus på praktisk arbejdsstræning og på at styrke de unge til at håndtere en kriminalitetsfri dagligdag.

2. Den kriminelle lavalder nedsættes til 14 år

Regeringen vil nedsætte den kriminelle lavalder til 14 år, så de 14-årige behandles efter de samme regler, som i dag gælder for de 15-17-årige. Det skal desuden være en skærpende omstændighed ved strafudmålingen, hvis nogen medvirker til, at et barn under den kriminelle lavalder begår en forbrydelse.

3. Særlige ”ungedommere” ved byretterne

Ved alle byretter skal en eller to dommere behandle alle straffesager mod unge under 18 år. Dommerne skal også behandle andre relevante sager om børn og unge, f.eks. sager om tvangsfjernelser. Formålet er at sikre en særlig ekspertise og erfaring ved retterne ved behandling af sager om unge under 18 år. Ungedommere skal gennemgå en særlig efteruddannelse.

4. Ungesamråd i alle politikredse

Der etableres ungesamråd i alle politikredse. Ungesamrådet skal komme med indstillinger til anklagemyndigheden og retten om sanktionsvalget m.v. i straffesager mod unge under 18 år. Ungesamrådet består af repræsentanter for anklagemyndigheden, Kriminalforsorgen, kommunen, regionen, de sikrede institutioner og en eller flere sagkyndige.

5. Hurtig reaktion

Der opstilles målsætninger for sagsbehandlingstiden for at sikre, at sagerne prioriteres højt både af de sociale myndigheder og af politi og anklagemyndighed. Målsætningen er en sagsbehandlingstid på højst 2 måneder i normalsager, hvor den unge tilstår.

6. Mere konsekvens i det sociale system

- Kommunerne skal gennemføre en såkaldt § 50-undersøgelse af barnets eller den unges forhold i alle sager, hvor børn og unge mistænkes for vold eller anden alvorlig kriminalitet.
- Et barn eller en ung skal kunne tilbageholdes i de første 14 dage efter anbringelsen på åbne anbringelsessteder. Samtidig udvides mulighederne for at anbringe unge på sikrede afdelinger ved at udvide længsteperioden for anbringelserne og lempe anbringelseskriterierne. Endelig udarbejdes en vejledning om reglerne om magtanvendelse.
- Der indføres en ny institutionstype med øgede muligheder for at låse dørene sammenlignet med almindelige åbne tilbud. Den nye institutionstype skal tilbyde en intens og struktureret behandlingsindsats.

7. Politiet skal bistå med håndhævelse af visse ungepålæg

Det skal lokalt kunne aftales mellem kommunen og politiet, at politiet bistår med at håndhæve ungepålæg, f.eks. ved at bringe den unge hjem, hvis et pålæg om at være hjemme om aftenen ikke overholdes. Den unge kan få påsat en elektronisk fodlænke, som kan kontrollere, om den unge forlader hjemmet i strid med pålægget.

8. Kommunal egenbetaling ved anbringelse af kriminelle unge

Med henblik på at tilskynde kommunerne til at styrke den forebyggende og tidlige indsats indføres der egenbetaling, så kommunen skal betale en fast takst, når unge fra kommunen opholder sig på sikrede afdelinger eller på Kriminalforsorgens institutioner.

9. Sikring af en konsekvent kommunal indsats

For at sikre, at kommunerne sætter hurtigt, konsekvent og tilstrækkeligt ind, når unge begår kriminalitet, skal Ankestyrelsen følge indsatsen i 300 konkrete sager årligt i en 3-årig periode. Hvis indsatsen ikke er god nok, kan Ankestyrelsen gå ind i sagen. Samtidig får kommunerne øget adgang til rådgivning og vejledning om indsatser til at forebygge kriminalitet via en styrkelse af Videns- og specialrådgivningsorganisationen VISO.